خراباتك اشبو بزم اولنده مندرج اولان آثار منتخبه واسامی شعرایی حاوی جدولدر

صحیفه	
	مقدمهٔ جامع الحروف
	(ترکی قصائد)
٣	باقی
٦	ثابت
٨	جوری
١١	اسماعیل پاشا زاده حقی بك
١٥	ریاضی
٢٠	سامی
٢٢	صبری
٢٤	جامع الحروف ضیابك
٣٨	عاکف پاشا
٣٩	عزت منلا
٤٢	فضولی
٤٧	کاظم پاشا
٥٥	منیف
٥٩	نابی
٧٩	نجاتی
٨٢	ندیم
٨٤	نشاطی
٨٥	نظیم
٩٠	نفعی
١٠٩	نورس افندی
١١٣	نوعی
١١٥	وهبی
	(قصائد فارسی)
١١٨	آذر
١١٩	ازرقی
١١٩	انوری
١٣٨	جامی
١٤٨	جمال الدین اصفهانی
١٤٢	خاقانی
١٤٧	امیر خسرو دهلوی
١٤٧	رشید الدین وطواط
١٥٠	قاضی رکن الدین قمی
١٥٠	شانی
١٥٢	سعدی
١٥٧	سلمان ساوجی
١٥٨	سلطان سلیم اول
١٥٩	حکیم سنائی
١٦٠	ادیب صابر ترمذی
١٦١	ظهیر فاریابی
١٦٤	عبد الواسع جبلی
١٦٧	عرفی
١٨١	خواجه عصمت بخاری
١٨٤	عمعق بخاری
١٨٦	عنصری
١٦٨	فاخری
١٨٦	فرخی
١٨٨	فلکی
١٨٨	فیضی هندی
١٩٤	قاآنی
١٩٧	حکیم قطران
١٩٨	قمری
١٩٨	قوامی کنجوی
٢٠١	کمال الدین اصفهانی
٢٠٤	محتشم کاشانی
٢٠٥	مختاری
٢٠٦	مسعود سعد سلمان
٢٠٨	امیر معزی
٢٠٩	شیخ نظامی
٢١٠	نورس افندی
٢١١	هاتف
٢١٣	هلالی

❋ علم علم و کماله علم عالم آرا عالم معالی وافضاله علامهٔ بی‌بدل وهمتا دولتلو سامی ❋
❋ پاشا حضرتلرینک خامهٔ بلاغت علامه‌لرندن رشحه‌پاش تنزل اولان ❋
❋ درارئ تقریظ فصاحت پیرادر ❋

قطرات جنبش ابرنیسان ورشحات جوشش بحر عمان اعداد بی پایاننـدن فراوان
هرواریـد رخشان حمد منان ایله نظم سبحهٔ ذکر زبان ایدرمکه * دربحر سینه در معانی
بپروریـد * درکان طبع اهل سخن را بیافریـد * وجواهر صلوات صفیه وزواهر تسلیمات
زکیه * سلطان سریر لامکان جاه * آرایش بزم لی مع الله * دردانهٔ کنز لایزالی * نور
احدی ذوالجلالی * روضهٔ سدره پیرای مزهر ومرقد جنة المأوای معطرلرینک عتبهٔ
عرش آرایش علیالرینه نثر ونثار ایله افتخار ایلرمکه هردر یتیم نطق کریمی درهٔ درج
دهان (وماینطق عن الهوی) وهر لفظ معجز نمای رسالت وسیمی کوهر یکتای
(ان هو الا وحی یوحی) در مشاهیر آل واصحاب وجماهیر خواص واحبابی ارواح
تابناکلرینه فوایح کل وریحان تحیات وروایح سنبل وضیمران طیبات اهدا قلنورکه
لعاب شکر برشت لطف بیان ومذاب عنبر سرشت حسن تبیان ایله شیرین مذاق حلاوت
فصاحت ونافحه افشان قیمت بلاغت اولوب بضاعهٔ کفتار مدعیانی کاسد بازار
اعتبار ایلدیلر ومقتبسان انوار هدایتلری اولان سخن آرایان اعصار متتابعه‌نک
بهارستان مراقد ومقابرلری باران رحمت رحمان ایله ریان وکلغنچهٔ ارواح پاکیزه‌لری
نسیم عفو وغفران ایله خندان اولسونکه رشح مداد مسکی الاقلامی ایله صحایف
روزکاری آراسته وتعطیر وقلوب مطالعه‌کران هرقرن وزمانی غالیهٔ فیض
عرفان ایله پیراسته وتنویر ایتدیلر انجق اختلاف طباع ومشارب وفقنجه
هرصاحب نظم ونثرک اسالیب وتراکیب کلامی شیوهٔ دیکر ورنک مضامین آخرله
مصور اولدیغندن تمییزنیک وبد رقم واقفان اسرار رموز الحکم اولان سخنوران
سلیم الطبعه مسلمدر ولله الحمد والمنه بومزیت کران قیمتله ممتاز ورونق دانش
ودرایتله سرفراز اولان نکته‌وران عصر حاضرک بیت القصیدهٔ مجموعهٔ وجدانی ومصرع
برجستهٔ دیوان عرفانی ضیا بک افندینک بهارستان عمرخزان ناروالمسی شبنم فیض نعم کبریا
ایله اشکوفه کشای مجد وعلا اولسونکه معیار صحیح عقل وهنره تطبیقا آثار اسلاف
واخلافک کشیدهٔ زرین تار اشتهار اولان غرر تابندهسنی انتخاب وافراز وشو کنجینهٔ
لامعة الانواری املا ایله برنسخهٔ بی انباز پیدا وابراز ایلدی لله دره

کتبه الفقیر عبدالرحمن
سامی

خرابات

✱ اسمیله سعادتلو ضیا بك افندی حضرتلرینك شعرای متقدمین ومعاصرین آثارندن ✱
✱ بالانتخاب جمع وترتیب ایلدیکی مجموعهٔ منتخباتدر ✱

مطبعهٔ عامره ده طبع اولنمشدر
فی شعبان ۱۲۹۱

صحيفه

(القصائد العربية)

صحيفه		
٢١٤	الاولى من المعلقات السبع	(امرؤ القيس
٢١٧	الثانية من المعلقات	(طرفة بن العبد البكرى
٢٢٠	الثالثة من المعلقات	(زهير بن ابى سلمى
٢٢٢	الرابعة من المعلقات	(لبيد بن ربيعة
٢٢٥	الخامسة من المعلقات	(عمرو بن كلثوم
٢٢٨	السادسة من المعلقات	(عنترة بن شداد
٢٣١	السابعة من المعلقات	(الحارث بن حلزة
٢٣٣	لامية العرب	(الشنفرى
٢٣٥	نعت النبى	(كعب بن زهير
٢٣٧	ثوبة بن حمير	
٢٣٨	قصيدة البردة	(الشيخ محمد البوصيرى
٢٤٣	ابو الطيب المتنبى	
٢٤٨	ابو العلا المعرى	
٢٥٠	القصيدة الخمرية	(الشيخ عمر بن الفارض
٢٥٢	العتبى	
٢٥٣	لامية العجم	(الطغرائى
٢٥٥	ذو الاصبع العدوانى	
٢٥٦	قيس بن الحدادية	
٢٥٨	ابو زيد بن عبد الرحمن الاندلسى	
٢٥٩	ابو البقاء صالح الاندلسى	
٢٦٠	ابن عبدون الاندلسى	
٢٦٢	لسان الدين ابن الخطيب الاندلسى	
٢٦٥	ابن خفاجة	
٢٦٧	ابو القاسم عامر بن هشام الاندلسى	
٢٦٨	ابن حديس الصقلى الاندلسى	
٢٧٠	ابن الازرق الاندلسى	
٢٧١	ابو الفتح البستى	
٢٧٣	الخنساء	
٢٧٤	يزيد بن معاوية	
٢٧٤	قيس بن ذريح	
٢٧٦	جميل القضاعى	

صحيفة	
٢٧٧	مجنون العامرى
٢٧٩	الابيرد
٢٨٠	على بن جبلة
٢٨١	ديك الجن
٢٨٢	ابو فراس الحمدونى
٢٨٣	ابو على سينا
٢٨٤	الفرزدق

یارب بونه کارگاه غمدر　　یارب بونه وادیٔ المدر
یارب بونه مکتب فنوندر　　یارب بونه عالم جنوندر
یارب بونه ارتباط ونسبت　　یارب بونه اختلاط والفت
یارب نه کوزل نظامدر بو　　یارب نه نظام تامدر بو
یارب بونه سلطنت نه قدرت　　یارب بونه هندسه نه صنعت
یارب بونه عزت وعلادر　　یارب نه کمال وکبریادر
برقبضهٔ ترابه جان ویرسین　　طوپراغه طاشه لسان ویرسین
هرلحظه ده بیك جهان یاپارسین　　هرآنده بیك آسمان یاپارسین
هرلحظه ده بیك جهان ییقارسین　　هرآنده بیك آسمان ییقارسین
برسین بر برلککده شك یوق　　ملککده سنکله مشترك یوق
ای حی وقدیر اولان الهی　　بی مثل ومشابه ومضاهی
ای قطره یی قلزم ایدن الله　　ای نطفه یی آدم ایدن الله
دلخسته لره طبیب مشفق　　هر یاره یه مرهم موافق
بیمارلرك شفاسی سنسین　　هردردلرك دواسی سنسین
مظلوملره پناه هسین سن　　عاجزلره دادکاهسین سن
بیچاره یه چاره ساز اولورسین　　بیکسلره دلنواز اولورسین
عاشقلرکوزی یاشی ایچون　　یانقلر باغری باشی ایچون
رحم ایله ضیای ناتوانه　　یوق طاقتی غیری امتحانه
بازیچهٔ نفس بی اماندر　　رحم ایتمز ایسك ایشی یماندر
بنلکدن او بنده یی خلاص ایت　　شایستهٔ بزم اختصاص ایت
فیضکله او لالی ترزبان قیل　　محبوبك ایچون مدیحه خوان قیل

نعت نبوی

چون لجهٔ عشق زاخر اولدی　　اول دریتیم ظاهر اولدی
شاننده بیوردی خالق پاك　　لولاك لما خلقت الافلاك
اول حرف مقالهٔ کن　　آخر نفس لب تعین
خورشید منور منور　　مهدیٔ مطهر مطهر
علام عوالم معالی　　علامهٔ علم لایزالی
سلطان جهان مطاع کونین　　روح الروح طباع کونین

محمود ومحمد ومبجل
محبوب خدا نبی مرسل

قیلدقده طلوع مهر ذاتی　　طولدردی ضیاسی کائناتی
هب کوردی آنی بصیر اولانلر　　جاهل قالدی ضریر اولانلر

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

توحيد بارى ومناجات

اى وارلغى وارى وارايدن وار	يوق يوق ايكن يوق ديمك نه دشوار
دير هرشيئك لسانى هرگاه	الله الله الله الله
اى برتر عقل و وهم وادراك	معروف خطاب ما عرفناك
ذاتك سنك اولقدر بيوكدر	ياننده بيوكلك الكوچكدر
بوقبه ده كرچه چوق صداوار	يوق دارده سندن اوزكه ديار
اى قدرتنى ابلين هويدا	هرذره ده بيك جهان معنى
دست قدرتكده بى تكلف	جزئى كلى بتون تصرف
محسوب عنايتكدر اعداد	بيهوده قدرتكدر ابعاد
اى كونى بنا ايدن مهندس	سنسين بومناظره مؤسس
اوز حسنكى قيلمغه تماشا	برآينه دوزدك اسمى اشيا
انجم ايله عالمى طوناتدك	هرنجمده بيك جهان ياراتدك
صاچدك برآوج كهر سمايه	اولدى بوكرات بى نهايه
عشقكله اورميه دن بريدر	هربركره زار وسرسريدر
نورك ايله التماع ايدرلر	درويشلرك سماع ايدرلر
سنسين ايدن اى حكيم دانا	بوعالمى عالم معما
ذرات عناصر وموالبد	امركله بولور نظام تأبيد
اى عالمى وارايدن خداوند	اى آدمى زار ايدن خداوند
انسان نه غريب جانوردر	عاقل كورينور جنون اثردر
انسان بيلورم صانورده بيلمز	علمى ايله جهلدن كسيلمز
كويا جهلك خلافيدر علم	جهلك صرف اعترافيدر علم
يارب بونه ابتلا نه بلوى	انسانده بوعجز ايله بودعوى
يارب بونه كشمكش نه زور	يارب بونه شورش ونه تشوير
يارب بونه دهر بى اماندر	يارب بونه دار امتحاندر

(يارب)

هر کس ایدی خوان نعمتنده
عالم ایدی تحت منتنده

هیچ اولمدی اول نبی صابر
منتکش نعمت اکابر

بالذات عیادته کیدردی
دلخسته‌لره شفا ایدردی

ایلردی تهجد شبانکاه
قلبنده طورردی خشیة الله

هر نفسی طوتاردی اول پیمبر
نفسیله حقوقده برابر

عبدیت ایله ایدی مباهی
اخلاقی ایدی بشون الهی

بر مکتبه اولدی کیم مداوم
الله ایدی ذاتنه معلم

وصفنده آنک جناب غالب
بو بیتی نه‌خوش یازار مناسب

چون اول ما خلق در اول نور
ثانئ خدا دیسه‌مده معذور

تا حشر او شاه انبیایه
اولسون صلوات بی نهایه

اولسون دخی تحفهٔ تحایا
اصحابنه آلنه هدایا

سبب ترتیب خرابات

اون بشده دکلدی سن وسالم
کیم نظم ایله واردی اشتغالم

موزون سوزه جان ویردی کوشم
اشعار اوقوسم کیدردی هوشم

ویردی بکا اولا مراقی
میدان شعرا سنک نهاقی

کا هجه غربی بی اوقوردم
عاشق کرمه یانار طورردم

عاشق عمری که کاه آلوردم
اوچقورسوزینه شاشارقالوردم

تحسینله ده ایتیوب قناعت
یغمایه‌ده که کاوردی جرأت

هر دفتر شعری کیم طانوردم
یوق نسخهٔ آخری صانوردم

کندمده نظیره دیر ایدم کاه
اما نه سوز العیاذ بالله

کوش ایتسون اویله سوزقولاقلر
آلوده‌سی اولماسون طوداقلر

دیوانچه‌مه آنلاری یازاردم
ممکن اولسه طاشه قازاردم

کیم شعرمه آنسه طعنه طاشی
اوغراردی بتمله درده باشی

هجو ایدی معارضه جوابم
شمشیر زبان ایدی کتابم

اول حال ایله روزکار کچدی
برابکی خزان بهار کچدی

کچدی الله چونسخهٔ جان
مطبوع برابکی کهنه دیوان

برکره بوکنزه نائل اولدم
بر بشقه جهانه واصل اولدم

بر پاره یه بیکی آفرینک
پابوشی آنلدی کوهرینک

وهبی ایله واصفی بکندم
تقلید ایچون آنلاره اوزندم

دیردم ایدوب انلاری قراءت
یارب بونه سحر نه کرامت

بوندن دخی سوزا واورمی اعلا
شیرین لفظ وخجسته معنی

شوسرو ایله یاق شوقدوقامت
اولمازمی قیامته علامت

بابلبله کل نه‌خوش موافق
پروانه دکلی شمعه عاشق

تا حشر طورر اونور ابهر — کورلر کورمز کورر کورنلر
اول نور تهامه ده آچلدی — دنیایه شراره سی صاچلدی
بر ذره در اول کونشدن الآن — عالمده کی نور علم وعرفان
کزسك کوره سین بتون زمینی — اول مصطبه نك لقاطه چینی
با اول شررك دکلسه برقی — کیم ایلدی زنده ارض شرقی
کر اولمسه اندلس ضیادار — کیم اوروپایی ایدردی بیدار
قنغی یره ایتسه لمعه افراغ — اول لمعه اولوردی بر یانار طاغ
مانند فروغ مهر نوار — اقطاره ایدردی نشر انوار
اول یوزدن اولوندی هب ازالت — عالمده کی ظلمت جهالت
بو وجه ایله فاپلادی عیانی — انوار محمدی جهانی
انصاف قیل ای معارض انصاف — میدانده دکلمی علم اسلاف
کیم ایلدی مصطفی مثالی — توحید جناب لایزالی
کوستردیمی اویله درس عرفان — دار الحکمای ملك یونان
یا یازدیمی اویله شرع معصوم — قانون بندان خطهٔ روم
تورات اوله می یاخود اناجیل — هم منقبت کتاب تنزیل
بر معجزه در که نور قرآن — طور دفعه جهان طورر نمایان
تاروز قیام اولور صلاکو — ارباب شکوکه امر فأتو
اعجاز دکلیدر که باری — تغییر دن آنی قیلدی عاری
بو نجه فترات ایچنده اغیار — تحریفنه اولمدی ظفرکار
شرعی ایله قیلدی اول قرتاب — تعلیم حقوق وفضل وآداب
کیم شرعنه ایاسه توسل — انسانلق ایله ایدر تجمل
هر کیمکه اوشرعه خدمت ایلر — دارینده کسب حرمت ایلر
امیدر اکرچه اول ملك خو — علمیله جهانی قیلدی مملو
امی که شریعتنده تابان — احکام حقوق نوع انسان
امی ایدی کرچه قیلدی کندی — عاجز بلغای نجدوکندی
سلطان دو کون ایکن اوسرور — وار و یوق ایدی اکا برابر
محکوم ایکن امر پنه ممالك — اوچ پیرهنه دکلدی مالك
رایاتی اولور ایکن مظفر — آجلقله کزردی کندی اکثر
اکثر وقتی کچردی مدیون — قوتنده بو اولوندی درعی مرهون
بو قسوللغی اختیار ایدردی — بو قلق ایله افتخار ایدردی
اول طائر قدس آشیانه — میل ایتمدی جیفهٔ جهانه
جایعلری سیر ایدردی لطفی — احراری اسیر ایدردی لطفی
مولای شفیق ایدی لطیمه — کویا پدر ایدی هر یتیمه

برقاعده در بوجاودانه　　البته کیدر کان جهانه
بوعالمه اعتماد اولنماز　　درد اجله دوا بولنماز
صحت بوزیلور شباب قالماز　　قوت کیدر آب وتاب قالماز
پروردهٔ ناز اولان اوکاکن　　ایلرقاره طوپراق ایچره مسکن
اول کوزکه باقار بوکون نهاره　　یارین یووه اوله مورومار
حکمت بوبلایه چاره ایتمز　　تدبیر وحیلده پاره ایتمز
یوق فائده دولت ونعمتدن　　یوق منفعت افسر وحشمتدن
کلدی نیجه بیك ملوك دهره　　هپ اوغرادیلار بودرد قهره
یوقدر برینك زبانده نامی　　قنده او یسار واحتشامی
اما عقلای عاقبت بین　　ادراك ایدوب بوحالی پیشین
میل ایلمامش بودهر دونه　　غفلت ایله دوشمامش جنونه
چرخك آکاه اولان خوبندن　　بویاغمورك ایچمامش صو بندن
تحصیل کماله همت ایتمش　　آزاده لکله قناعت ایتمش
عالمده نیجه اثر براقمش　　اذکاربنی معتبر براقمش
کرچه آنی روزکار آلمش　　بوقبه ده برصداسی قالمش
چون بنده بواقتدار یوقدر　　حرصمده بقای نامه چوقدر
فکر ایلر ایکن بوحاله تدبیر　　کلدی دله مثال قطمیر
حیوان ایکن اول وجود یکتا　　ایتمش بوجهانده نامن ابقا
ارباب کماله خادم اولمش　　انلر ایله اسمی دائم اولمش
بنده اوطریقه ذاهب اولدم　　انسانلر ایله مصاحب اولدم
اثنای مطالعه مده اکثر　　کوردیکجه لطیف وخوش اثرلر
بردفتره قید ایدرایدم هپ　　اماکه دکل ایدی مرتب
ترتیبنه ایتدم اهتمامی　　مجموعه مه و یردم انتظامی
ترکی ایله فارسیده مخلص　　شاعرلره چونکه اولدی مخلص
اولدی شعراسی بونلرك هپ　　ترتیب حروف ایله مرتب
اماکه عربده بشقه عادت　　که کنیه که اسم بولدی شهرت
ترتیبده اولمق ایله اشکال　　تنظیمده بنده ایتدم اهمال
ابیات ایله قطعه لر سراپا　　ترتیب هجا ایله مقفی
واردر عربیده بعض کلفت　　ایتمك کرك اشتقاقه دقت
کوسترمك ایچون نکات نظمی　　ازمان تحولات نظمی
آثار سلفدن ایتدم املا　　برخیلی نوادر دلارا
کرچه سوزی بونلرك قبادر　　معنالری لیك جانفزادر
املالربنی براقدم اویله　　تادینیه صکره شویله بویله

خمخانه بانده جام وساغر | رندان ایله مغبچه برابر
تمییزه بوغیدی اقتدارم | زیرا پند اولمامشدی یارم
اما اوقودقده کلستانی | درك ایتدکه باشلادم لسانی
هم اول صره‌ده برایکی شاعر | تمییزمه اولدیلار مظاهر
اولمق شعرا ایله مباحث | افزایش فرقه اولدی باعث
برنکته ور سنوده اطوار | حافظدن اوقوندی خیلی مقدار
اول سوزلره مشعر بم قاپلدی | کویا قپالو کوزم آچلدی
اولدی بکا خواجهٔ دل وجان | آثار سخنوران ایران
اولدم نیجه خمسه‌دن کهر چین | کوردم نیجه دفتر ودواوین
ایتدم شعرای رومی تحقیق | آثار وزمانلریله تطبیق
کوردم اولمش خلف سلف هب | ایران شعراسنه خلف هب
اول سوزه باشلامش نوائی | تقلید ایله فارسی ادانی
کلمش شعرای روم پیشین | قیلمش او اداده وزنی تعیین
تقلید ایله چون لسان بوزولمش | اوزان عروضی غائب اولمش
چیقدقجه لسان طبیعتندن | البته دوشر فصاحتندن
فعلن فعل اولمدن نمایان | پارمق ایله ایدی یزده اوزان
اشته بوسبیله درکه الآن | ترکیده یوق ارتجاله امکان
ترکیده دکل بو حال اول | اولمش ایدی فارسیده مختل
انلارده ایدوب لسانی تجدید | ایتمش عربه سخنده تقلید
وارایسه‌ده بعض فضله نقصان | اوزان عرب بدر انده اوزان
بزانلاره نسبة جدیدز | کویاکه عربلره حفیدز
آثار عرب بدر ام عرفان | بونلار ایکی نهر در او عمان
چون کوردم او بحر بیکرانی | فرق ایلدم اول زمان جهانی
اول کوزدن کچن هب آثار | کوزدن کچدی بتون بتکرار
کوردم بکیدن نیجه دفائن | بولدم بنده برطاقم خزائن
بن طبعه بونی اساس ایدردم | شاعر اولورم قیاس ایدردم
بو شوق ایله کچدی روزکارم | دستمده دکلدی اختیارم
بیلدم که بن اویله شاعر اولمق | عینیله جبال سایر اولمق
بن اوله‌مدم اکرچه شاعر | اولدم شوقدر که فهمه قادر
شاعرلك اکرچه معتبردر | شعری طانیمقده برهنردر
حلواجی به طبله کار لازم | اول کاره‌ده اقتدار لازم
سنم که چل وچهاری کچدی | آتی آلان اسکداری کچدی
کوردم فلکك وفاسی یوقدر | ذوق والمك بقاسی یوقدر
بیك بیل یاشاسك بنه جهان بو | کردش بو زمین بو آسمان بو

(برقاعده)

سلطان جهان سلیم اول
ایتمش او شهنشه مظفر
اکثر سوزی فارسیدر آنك
یوق روم آرانور ایسه سراسر
اولمغله شه جهان معنی
اوغلی دخی پادشاه عرفان
کورمش ایدی تربیت پدردن
تأسیس بنای دولت ایتدی
ظاهرده وعالم سخنده
صورنده دکل فقط جهانکیر
ویردی بوایکی شه فضیلت
مجلسلرینه ندیم داخل
همتلری ایله اولدی موجود
هم ایتدی ابوالسعودی اسعاد
بوایکی هنرور یکانه
باقی ایدی نخبه صنف وکانون
اولمشیدی او پادشاه نقاد
هر شعر ویرشده شاه ذیشان
ظاهر کورینور قصیده سندن
کیم طرز قدیمه کسوه ویرمش
باقی به سزا اولنسه تعیین
اما ینه بعض کهنه تعبیر
صکره ایدیلوب بوشیوه تجدید
اوزانده تحرز زحافات
جمله ادوات وصف ترکیب
بردن کیردی بزم لسانه
الك جای تعجبی بوبابك
استانبول ایکن مقر عرفان
یایدی ایکی طشره لی بوحالی
یعنی بری نفعیٔ سخنور
بونلاردر ایدن لسانی توسیع
بونلار ویردی زبانه زینت
ترکی دیلی اول ایدی یکتا

خاقان مؤید ومبجل
ملك سخنی دخی مسخر
مقبول ومسلمی جهانك
اول شیوه ده فارسی دیمش ار
دیوانی طورر جهانده حالا
صاحب قانون خان سلیمان
البته چیقارکهرکهردن
تنظیم لسانه همت ایتدی
کندوسنه خلقی قیلدی بنده
ملك هنر یده ایتدی تسخیر
هم دولته هم لسانه وسعت
اولمش ایدی زمرهٔ افاضل
برابن کمال مثلی مفقود
اول ایکی شهنشه ملك زاد
پك چوق مدد ایتدیلر لسانه
پروردهٔ خاص شاه قانون
هم پادشه آکاه همده استاد
هم رتبه ویردی همده احسان
طور غزل کزیده سندن
شعر آنك ایله شکله کیرمش
تعبیر مجدد نخستین
باقیده ایدر درونی تکدیر
آثار نجم اولندی تقلید
تکثیر تتابع اضافات
توسیع تسلسل تراکیب
هب نامه لر اولدی شاعرانه
باعثلریدر شو انقلابك
استانبول ایکن مطاف بلدان
وانلی بریسی بری رهالی
هم دیکری نابیٔ معمر
بونلاردر ایدن بیانی تنویع
بونلار ویردی بیانه صورت
ایتدی آنی فارسی دوبالا

چونکیم بودیله مثال مادر — اولدی جغتای لسانی مصدر
ترك ایلمکه حجاب ایتدم — آندن دخی انتخاب ایتدم
معلوم اوله تازمان نه اولمش — اول نه ایمش لسان نه اولمش
هم رتبه لرنجه عاجزانه — چکدم شعرایی امتحانه
مشهورلری بیان اولوندی — آثار ایله امتحان اولوندی
حکم ایلدم اکثریت اوزره — شعرنده کی استقامت اوزره
بن اکلادیغم قدرجه یازدم — وقت اولمدی مختصرجه یازدم
مادام اخلاصدر اساسی — معذور اوله وارسه ده خطاسی
آثار معاصرینمدن هم — معروف اولز اولدیلار مرقم
شاید که اوله دیو تعدی — تمییزینه ایتدم تصدی
مستقبله شمدی حکم اولنماز — غائبده کی جفر ایله بولنماز
ممکندر ایدر جناب بیچون — قارونی گداگدایی قارون
بوکون کورینان سکا محقر — یارین اوله غالب و مظفر
مادام اثری طوررحیاتك — مأمولدر ارتقاسی ذاتك
آیرلدی بزمله چونکه اسلاف — وارسون زیده آیرسون اخلاف
کوسترمك ایچون خطا صوابی — هر شیوه دن ایتدم انتخابی
هرشی که بکا بهین کورندی — شایسته ودلنشین کورندی
مجموعه مه ایلدم آنی قید — کوینده سی عمرو ایمش یاخود زید
فکر ایت نقدر کتاب کوردم — جمنده نه بیحساب کوردم
رندان ایدر آنده چون ملاقات — قویدم آدینی آنك خرابات
مسجد دیسم اعتماد اولنماز — شاعرلر اورده چوق بولنماز
شاعرلره می ویرر مصافات — رندانك اولور بری خراباتی

احوال اشعار ترکی

اسلافده احمد ونجاتی — آوارهٔ دلشکسته ذاتی
ترکی سخنه تمل قومشلار — کرچه تملی کوزل قومشلار
ایتمکله لسانمز تغیر — اول شیوه یی کوچ بزه تصور
مضمونلاری کرچه پك متیندر — الفاظیده اولقدر چتیندر
طرز غزل وقصیده بازی — ناخوش اوقدر که وزن تازی
طالعیله ایکنده لر دررلر — هر بیتده زبرین سوررلر
باحشو واماله وزحافات — انشاد ایدنه بلای آفات
بلکه اوزمان ایچون کوزلمش — لکن صکره لسان دوزلمش
اولمش بو تبدل لسانه — باعث ایکی خسرو یکانه

شاعر شاعر طوغار انادن — آثاری کورینور ابتدادن
شاعر دخی طفل ایکن عیاندر — عرفانده مشربی نشاندر
هر طرز واداسی لاابالی — بر بشقه روشده جمله حالی
مسکن ایدر ایمز اشبو شهری — کویا که کورز جنون دهری
فکرینی صلاحه سالك ایلر — بیلمز که عمومه کلك ایلر
باشلار اوزماندن اختلافه — اوضاع عموم ایله خلافه
هم باشلار اودمدن ابتلاله — عمرنجه مبارکی بلاله
چون حر اوله رق کلور وجوده — کوجدر قومه شاعری قیوده
چوقلق آنی باغلاماز عقائد — تسخیر ایده مز آنی فوائد
ایتمز زر وسیم ایچون مدارا — اولماز قدم رجاله رخسا
رزقی ایله ایلسیوب قناعت — سورمز یره جبههٔ ضراعت
دهرك صاتماز غم وصفاسن — زیرا فلکك بیلور وفاسن
برشاعره منتهای مقصد — برشیشه شراب برسمن خد
مدحکده اکرچه ایلر اطرا — ایشده سکا ایلمز مدارا
شعرنده دینی یالان طولان سوز — ایشده سکا سویلمز یالان سوز
چون ایشده عمومه در نتایج — شخصك قالور آنده نفعی خارج
هر کیمکه ایشنده صادق اولماز — انسان دیمك آکا لایق اولماز
ثانئ شروط شاعریت — تحصیل معارف وفضیلت
علم اولمسه شاعر اولماز انسان — دیلمز سوزه قادر اولماز انسان
سعی ایله علومه مقدمانه — از جمله بدیع ایله بیانه
شعر عربه توسل ایله — نحو ولغته توغل ایله
نظم قدما وفن تاریخ — کلنجل فصاحته بن ویخ
کلمسه برابه سایه ومهر — اولماز برارادهٔ جهل ایله شعر
اولسه نقدر قوی طبیعت — بوقدر جاهل سوزنده قوت
پك طبعنه اعتماد ایدنلر — بولسه دخی بعض خوش سخنلر
بیلمزلك ایله دوشر خطایه — اوغرار باشی جهل ایله بلایه
یاسویله سوزی کهر نثار ایت — یا صمت وسکونی اختیار ایت
واردر دخی برنیجه وسائل — اشعار اولور انلر ایله کامل
شعر اولمق ایچون جدیدوفاخر — شاعرده کرك فراغ خاطر
اولماز حرم درونده مقرون — اتمکجی تلاشی ایله مضمون
شاعر اوله ماز اکرچه زنکین — فقر ایله ده قالماز انده تمکین
عالمده بودر هله مجرب — اولماز ایشی شاعرك مرتب
طالع عقله معاون اولماز — بخت ایله هنر مقارن اولماز

هم او یله یاقشدی ایکی کوهر — کویا که قارشدی شیر وشکر
یاخود ایکی بحر علم وعرفان — برلشدی برابر اولدی عمان
یوق اوج دکز اولدیلار فراهم — اندن چیقدی بو بحر اعظم
زیرا عربی لسانله اول — اولمش ایدی فارسی مکمل
عثمانلی لسانی بو لساندر — فکر ایله نه بحر بیکراندر
عثمانلی لساننی بیلن ذات — بر بنادرکه حاضر آلات
برقاج درلو اداته نائل — برقاج نوع انقلابه قابل
اعماله هیچ کلفت اولماز — تفتیشده طبعه زحمت اولماز
هرقنغی خیال ایسه مصور — الفاظی کاور انك برابر
سائرلسن عتیقه نك هب — معقولاتی اولور مرتب
قطعا اوحدوددن چیقماز — انسان بوکا یانصل صیقلماز
منظوم ایسه باخصوص اوصورت — برقاج قات اولور اودمده کلفت
تضییق عروض برجهتدن — هم قافیه وردیف رهزن
تحسینه اولور فنی سزاوار — بردیلده کوزل دینلر اشعار
اماکه بزم لسانمزده — هردرلو ادات یانمزده
افکار عرب خیال ایران — محصول ممالك خراسان
هرقنغیسنه اوزاتسه دستی — ممکن طولمق کشی یه دستی
هرقنغی خیال کلسه عقله — بز قادرز آنی لفظه نقله
بویله وار ایکن لسانده وسعت — وار دیرینه بعضلر ضرورت
مخرجده مخالف ایکن اصلی — ایلر عینه چو همزه وصلی
مدو بردی کیمی الفله نونه — ویرر حرکه کیمی سکونه
دیر عقله عقل عبارتنده — جانی دخی جان صورتنده
صورسك بو تکلفاته علت — دیروزنده چونکه وار ضرورت
لایقمی که شاعرم دین ذات — فرق ایتمیه مخرج حروفات
کیم ایلر آنی بوسهوه اجبار — محدود میدر دیار افکار
اسلافده کرچه وار زحافات — بوقدر بویله ولی حرافات
ثابت سامی بوسهوی ایتمش — راغب عاصم اواثره کیتمش
بونلارده کی سهو صکره کویا — سائر شعرایه اولدی فتوی
چوق شاعر اهل طبع ومایه — تقلید ایله دوشدی بوخطایه

مشروط واحوال شاعری

واردر ایکی شرط شاعریت — اولکیسی قابلیٔ خلقت
بعض قوله حق ایدر عنایت — بر نعمت خاصدر طبیعت

(شاعر)

انسانکه کورر بو اعتباری   کیمزمی الندن اختیاری
ایتمزمی کلامه بذل امکان   سوزدن کورن التفات واحسان
لکن فلکه هنر کرکمز   هرباری چکر بو باری چکمز
کردون یدی باشلی بر بیلاندر   ملسوعی بتون هنروراندر
برقاج کون اولورسه ده مساعد   انجام ایدر رواجی کاسد
الطاف سپهر بزده قالماز   قنغی نفسی ویرر که آلماز
سلطان جهان مراد شاعر   آغزینه دوکر ایکن مجوهر
نه ایلدی ایسه ایتدی کردون   قیلدی اوشهیدی غرقهٔ خون
بهرام کبی خر زمانه   قیدی او یکانهٔ جهانه
هم صبری خوش ادای شاعر   نفعی ایله اولدیلار معاصر
آثاری لطیف لیك آزدی   بر برجسته قصیده یازدی
اما نه قصیده پای تاسر   صان سبحهٔ در وعقد کوهر
کویاکه صیقوب بتون حواسن   جمع ایلش آنده هب قواسن
بر وادئ خاصدر او وادی   کیمسه سوزه ویرمدی اودادی
بر مطلعی وار غزلده حتی   معجز دیدی اکا اهل معنی
الحق او سخن کوزل سخندر   نفعی دخی اکا غبطه زندر
پیر ولکن التماس ایلر   اول نظمدن اقتباس ایلر
یوق بشقه سوزی اکرچه بویله   دیوان دکر اول قصیده شویله
اول عصرده بردخی ریاضی   باغ سخنك کل بیاضی
برشاعر پاك نکتهداندر   میدان هنرده پهلواندر
پاکیزه قصیدهلر دیمشدر   برجسته نشیدهلر دیمشدر
فخریهلری بلیغدر پك   ذاتا کوزلی نه حاجت اوکمك
نابی دخی سویلمش قصائد   اما که مقولهٔ زوائد
او یازاکا پك قصیده نظمی   توحیدیدر اك کزیده نظمی
صلحیهسی نعتی دلنشیندر   غزلیهسی بر کوزل زمیندر
انجق کورینور که کلفت ایتمش   کویا جبر طبیعت ایتمش
براویله هنرور سخن زا   یازمق کرك ایدی اندن اعلا
نابی یه منیف ایکن مقلد   اندن ابلغ دیمش قصائد
نابی یه یاراشور ایدی حقا   اول ایکی قصیدهٔ دلارا
زیرا ایکی منتخب اثردر   امثالی کورلمامش کهردر
اما که غزلده نابیٔ پیر   اولمش اوده خسرو جهانکیر
تعقید ورکیکه اوغراماز هیچ   ایلر اوقودقجه طبعی تهییج
یوق ذره تنافر عبارات   خود مالی کبیدر استعارات

اولماز اوکلامی محو وباعث | انبوه تقلب حوادث
بر بویله ادیبه دینسه شایان | فرما نفرمای ملك عرفان
کیم ملك سخنده بی محابا | فرمانی خامه ایلر اجرا
ابکار معانیء مرتب | صف صف دیزیلور حضورینه هب
ایلر او سخنور جهانکیر | بر فکر ایله بیك جهانی تسخیر
باشنده اکرچه تاجی اولماز | دیوان مرتبی بوزلماز
تا حشره قدر طورر مقرر | صاحب دیوان اولان هنرور
دشمنلری محو اولور زمانده | فضلك اثری قالور جهانده
خیر ایله قالور فلکده نامی | بودر فضلانك انتقامی

احوال شعرای روم

ترکی اشعاری اهل تحقیق | اوج صنفه ایدر بنا وتفریق
باقی یه کلنجه نظم کویان | اولدی قدمای اهل عرفان
اندن نابی یه دك اواسط | اشعار هنوز دکلدی ساقط
اندن صکره کلور آواخر | بو صنفده شاعر اولدی نادر
اوصافده نفعیء سخنساز | سلطان سریر ملك اعجاز
همراه اولهماز آنکه یاران | شهباز ایله صعوه اولماز اقران
اول طرز بیان او حسن اسلوب | اول طور بدیع او وجه مرغوب
هر مطلبه خاصدر اداسی | هر نغمه ده بشقه در صداسی
بر حربی ایدرسه وصفه آغاز | کویا ایشیدر قولاقلار آواز
بر عربده بر هجوم چالاك | بر خنجر ومغفر وچکاچاك
بر حمله ایدرکه خصم دینه | کویا اینر آسمان زمینه
اویله قلیج اوردررکه فرضی | ایلر ایکی پاره کاو ارضی
بر اسبی بیانه بولسه میدان | سیرینه ایدر براقی حیران
کتسه اولور آتش جهانسوز | طوردقده بر آفت دل افروز
بر خانه نك ایتسه وصفنی یاد | ایلر آنی صانکه جنت آباد
فخریه ده یوقدر کا ثانی | مسحور ایدر آدمی بیانی
ایتدکده قصیده یه سر آغاز | تا آخره دك اولور بك آواز
طبعنده اولور خلاف عاده | کتدکجه مسارعت زیاده
نفعی بونی صانمه مفت بولمش | اوج پادشهك ندیمی اولمش
سلطان احمد شهید عثمان | دردنجی مراد قهرمان شان
شاعر ایدیلر هم اهل پرور | نفعی نصل اولماسون سخنور
هر شاه سخن شناس عارف | ایتمش آنی غرقهء عواطف

اکثر سوزی اصطلاحه دائر
مضمونلاری وار دکر جواهر

لکن انی قید ضرب امثال
وادیٔ زحافه ایلر ارسال

عزت ایله هم نظیم وسامی
بر شیوه ده نظم ایدر کلامی

حقا که نظیم خوش ادادر
وصاف حبیب کبریادر

هیچ کیمسه ده بو قدر اول طبیعت
بر شاعره اولمادی بو دولت

الغبطه او پیر پاک رایه
صرف ایتمدی عمرینی هبایه

حصر ایلدی نعته روزکارین
حاضرلادی کیتمدن مزارین

پارلاق کورینور اکرچه سامی
تشویش ایدر اکثر کلامی

ایلر سوزی کاه اویله مختل
ایتمز آنی درک عقل اول

بر بر نیجه سوزلری دکل اش
آی باشلاری بازدیغی مشوش

ایتمز ایسه التزام کلفت
رنکین سویلر سوزی بغایت

عزت پاشاده خوش ادادر
واردر غلطی ولیک نادر

آثاری اکرچه چوق دکلدر
مطبوع کلامی یوق دکلدر

شایاندر اولور ایسه مفاخر
مدح ایتدی آنی منیف شاعر

وهبیٔ قدیم نکته داندر
عصرنده رئیس شاعراندر

وار خیلی قصیده سی مکلف
وار نیجه غزللری مردف

اماکه او عصرک اقتضاسی
ایتمش آنی یاوه مبتلاسی

سوز بولمق ایچون مزاجه اوفق
سوز بولمغه اولمامش موفق

دیوانی اکرچه وار مرتب
حشو ایله زحافدن مرکب

اشعاری دوکاسه هب حضوره
کلمز سکز اون غزل ظهوره

هم کوپریلی زاده مرد کامل
اسعد پاشای بی معادل

حامدر اکا غزلده مخلص
اقلیم سخن اکا مخصص

مضمونلاری وار که روح دلدر
بیلم نیه مشتهر دکلدر

دیوانینی کورمدم مرتب
بولدم بر ایکی غزل که اغرب

بویله ایسه اکر بتون مقالی
بو قدر اکا براش احتمالی

برده بو سلاله دن سخن زا
عبدالله نامی همده پاشا

نظم صریده اول موفق
یا ابن خفاجه یا فرزدق

اغراق دینورسه مدعامه
بول نظمنی بونده باق کلامه

ظن ایتمه که منتخب او سوزلر
دیوانیده بویله در سراسر

بو ایکی حفیدی کوپریلینک
فخر ایدر او دودهٔ کزینک

عاصم ایله راغب اولدیلار هم
شیخ الاسلام وصدر اعظم

سوزده ایکیسی دخی متیندر
غایتده لطیف ودلنشیندر

یکدیکره ایلک اولو انسه نسبت
راغبدر اولان مرجح البت

ارسال مثلده مثلی بوقدر
اولماز اوشکرککبی عباره
دستنده مثال موم ترکیب
ترکیبده طرزی فارسیدر
نابی به بواختراعدر خاص
راشد ایله وجدی لمعی رامی
اول مکتبه اولدیلر مداوم
آثار فضولیٔ عراقی
یانقدر اوعاشقك کتابی
ایتمز غزلنده فکر صنعت
پیرولری اولماز آکا امثال
هم بردخی اسکی نائلیدر
الفاظی سلیس ومنتخبدر
تنقیح ایدر سوزی او دانا
بو یولده ولی کلامی چوق یوق
روحی ایله جامیٔ سخنساز
چون ایکیسیده عراقدندر
انلارده ولی کزیده اشعار
دیوانلاری نصفدن زیاده
روحی یه ویرن کمال شهرت
اما که اکر بوجه تدقیق
آزدر سخن کرانبهاسی
تنظیم غزلده برده یحیی
نازك سویلر سوزی بغایت
کویا قیر بلور ایلنده الفاظ
بوشیوهده بردخی بهائی
پك دلکش وعاشقانه سویلر
صکره بو یوله ندیم کیتمش
الفاظه یکی خضاب ویرمش
لکن کاهی تجاوز ایتمش
برجسمه دیمك ایچون مصنفی
ثابت دخی شاعر متیندر
برنعت شریفی وارکه دلکش

بوشیوهده سوز اکرچه چوقدر
اول ترکیبات خوشکواره
قصد ایتدیکی شکل ایله بو اورزیب
اطوار عجم مما رسیدر
تسلیم ایدر آنی اهل اخلاص
راغب عاصم منیف وسامی
اول خواجهدن اولدیلر ملازم
وادیٔ غزلده حسی و باقی
نظمنده قوقار جکر کبابی
صنعت اولور آنده بی صناعت
تقلید اولنورمی قال ایله قال
پاکیزه سخن ادیب شاعر
مضمونلاری باعث طربدر
برجستهدر انده لفظ ومعنی
ملبوسندن برهنهسی چوق
بك شیوه وبك ادا یك آواز
اهل دل وصاحب سخندر
کویا که چنده نادر زهار
یا حشو یا بی مزه یاساده
ترکیبنده اولان لطافت
سنك وکهری اولنسه تفریق
باقیسی عجوزلر دعاسی
بر وادیٔ خاص قیلمش احیا
برسادهلك ایچره بیك لطافت
مضمونلاری روحی ایلر ایقاظ
بلبل وش ایدر سخنسرایی
تعریض ایدن بیانه سویلر
تقلید ایتمش زیاده ایتمش
برقات دها آب وتاب ویرمش
تا مرتبهٔ مزاحه یتمش
یاپردی قمر ایله مربی
اول طرزده صاحب زمیندر
معراجیه دخی اکا اش

(اکثر

اندن صکره سزای اطرا
اولمش ایدی اول کزیده شاعر
سیف اهلی ایدی اواهل تمییز
کورمش آنی صکره‌دن عطایی
لکن بری کل ایکنجی کلمدر
منظومهٔ دلکش فضولی
لیلی مجنون اکرچه چوقدر
خاقانی جهان نظمه خاقان
برحلیه سی وارکه مختصردر
برطرزده نظم ایدر مقالی
یوق شبهه که فیض احمد یدر
جوری ونحیفی ایله شاکر
حقاکه نحیفیٔ هنرکار
تحسین اوشاعر قوی یه
منظوم اوله رق اوایلدی هم
فکرایت نقدر بضاعت استر
نابی ده بوبولده پهلوا ندر
اول حسن ادا اوحسن تعبیر
هرعنوان برکزیده مصرع
ظن ایتمه کیم آزمایش ایتمش
صنعت ایله ایلمشدر اول پیر
ظلم وزرایی سویلمشدر
علم وادب اوکردر زمانه
اماکه دینورسه خیرآباد
بنده ایدرم بوقولی تسلیم
خیریه کمالی آنده غائب
ضعفن کوروب آنده شبرنظمك
اول شوق ایله حسن وعشقی یازمش
صرف ایلیوب آکا جمله تابی
کامشدر اوشاعر یکانه
لکن نیچون اول دلیرباحث
برحرف دیمز رساله سنده
خیرآبادی هله بکنمز

صاحب خمسه ادیب یحیی
صاحب قانون ایله معاصر
سیفی قلمی کبی ایدی تیز
خمسه یازوب ایتمش ادعایی
بش پارمق یکنسق دکلدر
حیران ایلر هله عقولی
اماکه بونك مثالی یوقدر
یوق رومده آکا مثل واقران
اماسوزی سرتسر کهردر
تنظیرینك اولماز احتمالی
بر معجزه محمدیه‌در
هب اول اثرك مقلدیدر
یازدی نیجه برکزیده آثار
کیم ترجمه یازدی مثنوی یه
هر بیتنی ترکی یه مترجم
بونظمنه استطاعت استر
خیریه‌سی فضلنه نشاندر
ایلر ایشیدن قولاغی تسخیر
هر خطبه ده برکانه مطلع
اهل هنره نمایش ایتمش
عصرنده‌کی حال ملکی تصویر
حال فقرایی سویلمشدر
تعلیم کمال ایدر جهانه
خیریه ایله دینورمی همزاد
همحال اولاماز اجاجه تسنیم
حقلی کوزینور برازده غالب
سورمش اوزرینه پیرنظمك
الحق دده جان کلاهی قاپمش
پك شیوه‌لی یازمش اول کتابی
کویا بوکتاب ایچون جهانه
خیریه‌دن آچامش مباحث
آلماز یاده مقاله سنده
خیریه یه بانیچون اوزنمز

اشعارده مهملاتی بوقدر
شعرنده اولور اومرد ناقد
بحر هنر ایدی سینه سنده
وهبی یه لغتده بوقدر اقران
الحق بوایکی اثرکوزلدر
بالخاصه نخبه منتخبدر
خوشدر دخی مثنویسی الحق
اماکه قصیده وغزلده
اشعاری دکل طبیعتیله
پرده نه عجب که خاقی اول پیر
ایلر ایکن اعتنا اوزینه
دیواننده اومفتیء فن
منظومه سی میرزا نصیرک
کتمنده عجب تکلف ایتمش
صانمش آنی کیسه طویمامشدر
اول نظم کزین طوررسراسر
واصف دخی برلطیف شاعر
بارای طبیعت ایله سویلر
وهبی کبی علمی اولسه کامل
وهبی یه ویراسه طبع واصف
یوق رومده مثنوی دیمش چوق
بو یولده امام اهل عرفان
اولدر شعرای رومه استاد
منظوم اومناقب مقدس
بیلمم نه سخندر اول سخنلر
یارب اونه سوزش اول نه سوزدر
عشق وسخن آنده مجتمعدر
درتیوز سنه دن بروافاضل
تنظیر نه چوق چالشدی یاران
شیخی دخی کلمش اول زمانده
الفاظی ولی قبا بغایت
ایتمش ایدی صکره ذاتی پیر
کرچه سخنی براز قبادر

آزدر پستی بلندی چوقدر
نابی ایله صائبه مقلد
فضلی کور پنور سفینه سنده
تحفه ایله نخبه ایکی برهان
یوق مثلی دینور ایسه محلدر
کشاف بلاغت عمر بدر
نابی یه ایکنجی دینسه الیق
بکزر قوقوسز کله جبلده
سویلر سوزی علم قوتیله
سرقتدن ایدوب همواره تحذیر
اوغرار کندی یوک سوزینه
دزد سخنک دیلن کسرکن
دیواننده طورر اوپیرک
تحریف ایتمش تصرف ایتمش
حیفاکه غلاقی اویمامشدر
آتشکده ده مثال اخکر
معلوماتی وایک قاصر
غایتده سلاست ایله سویلر
نابی یه اولور ایدی مماثل
برشاعر اولوردی تام وعارف
ایرانه قیاس اولنسه هیچ یوق
مولد اثرین یازان سلیمان
اولدر ایدن اهل نظمی ارشاد
اثبات کمال ایچون اکابس
آشفته اولور هب ایشیدنلر
صورتده اکرچه ساده دوزدر
باشدن باشه سهل ممتنعدر
برسوز دیمدی اکا مماثل
قالدی نه بکر مثل قرآن
برخیلی اثرقومش جهانده
معناجه ده بوقدر انده لذت
پروانه وشمعی نظم وتحریر
چوق سوزلری وارکه دلربادر

طوردقجه سخن لب ودهانده
يازق اوشهنشه قوى يه
ايتدى اوسخنور جهانه
كتدى ايكى بسيده قالدى موجود
اول عصرده عنصرى دانا
يازدى نيجه دلنشين قصائد
غايتده متيندر كلامى
يازديغى قصائد دلارا
فضلن ايدەمز آنك خلف كم
برده اسدى وفرخيدر
مختارى وعسجدى وعمعق
تشبيهده شمر شصتكله
الفاظى ركيك وپرتنافر
مشهور اواسط اكابر
مسعوده نظير منعدمدر
حقا كه قصيده ده ظهيره
توصيفا يچون انى حق الانصاف
ديوان ظهير فاريابى
اشعارده هم اديب صابر
سيد حسن امامى يه ند
قطران حكيم ومجد همكر
بومرتبه ده ابوالفرج هم
وار آنكله فضيلت مقالن
وطواط ايسه مجمع فنوندر
آثارينه انتها بولنماز
اشعار سنائى سخندان
وصفن كوش ايله مثنويدن
كلمز هله مثلى انورينك
مخصوص اكا شيوهٔ قصيده
معناسى لطيف لفظى بيغش
كيرديكى مسالكه كيرلمز
عبد الواسع ده معتبردر
اماكه ايدر زياده كلفت

باقى طورور اول اثر جهانده
سلطان جليل غزنوى يه
بخلى ايله ظلم بيكرانه
شهنامه ايله هجاى معهود
ايتمشدى قصيده طرزن احيا
كيم بوقدر ايچنده حشووزائد
رنككيندر افادهٔ مرامى
اخلافنه اولدى خوان يغما
الفضل لمن له التقدم
روى سخنك ايكى رخيدر
اعجاز سخنده هپ موفق
وارمشسه ده آخرين محله
هر طبع سليم ايدر تنفر
مسعود وظهير اديب صابر
اشعارى جوامع الكلمدر
نظم ايتمدى كيمسه لر نظيره
بو بيتى نه خوش ديمشدر اسلاف
در كعبه بدزد اگر بيابى
استاد اولانلرك بويدر
كر اولسه معزيدر على الجد
استاد مكمل سخنور
اشعار وبلاغتى مسلم
تسليم ايدر انورى كمالن
دستنده آنك سخن زبوندر
بر كيمسه اكا مثال اولنماز
كنجينهٔ علم وفضل وعرفان
دير ديكله تمامى غزنويدن
شاهنشهيدر دكرلرينك
هر نظمده صنعت جديده
مضمونى نو انسجامى دلكش
اغراقده كعبنه ايرلمز
هپ سوزلرى منتخب گهردر
كلفت ايله محو اولور لطافت

چون مقصدی امتحاندی بنجه   اقوی ایله طوتمالیدی پنجه
همده یارا شورمی برداپیره   فخر ایده تغلب ایله پیره
چون کلمز برچیچك ایله یاز   دیکر سوزینه نظیرهلر یاز
دیواننی آچ الکله شویله   بش بیتنه برنظیره سویله
صنف متأخرینه سردار   عزت منلا اورندکفتار
هر بولده لطیفدر بیانی   اولمازهله محنت کشانی
کردونهدهکی کوزل خیالی   آیینهلر ایله حسبحالی
عرفاننه هیچ سوز بولنماز   تحسین آکا یاانصل اولماز
کورمشمی عجب سپهر دوار   براو یله سخنور فداکار
باشقو یدی بودولتك بوانده   جان ویردی بوملتك بولنده
نادانلاری منع ایچون خطادن   قورتارمغه دولتی بلادن
کندی باشنی قودی بلایه   سیواسده اوغرادی قضایه

احوال شعرای ایران

ایرانده کلان هنرورانك   آرایشی هر بری جهانك
ایرانده ظهور ایدن افاضل   دهرك فضلاسنه مقابل
ایتدی هنرآوران انجام   احیای علوم دین اسلام
بیضا و بلر زمخشریلر   شیرازیلرله جوهریلر
هب اولدی اوخاکدن نمودار   انلاردر ایدن علومی اظهار
بوقدر شعراسنه خصوصا   امکان حدود عد واحصار
آنلاردهده اوچ کروه شاعر   اسلاف واواسط واواخر
ایرانده دینور برنجی شاعر   استاد ادیب رودکیدر
لکن کوریتور که بوروایت   عقلا اولهماز قرین صحت
زیرا اوهنرور کزیده   هر روزنده سوبلمش قصیده
هر روزنده قطعه ایتمش املا   برچوقده رباعئ دلارا
برمخترع جدیده البت   بو جرءتی ویرمز طبیعت
زیرا که طبیعت اوزره   افکار یورر بطائت اوزره
عالمده ظهوره کلدی روشن   تدریج وتلاحق ایله هرفن
ممکندر اوکیم اواهل همت   برمرتبه ویردی شعره صورت
امادیمك اکا مخترعدر   عقلا طبعا بوممتنعدر
فردوسی یه وصفده ایرلمز   برغیری یه بوشرف ویرلمز
آچشدر اومثنوی طرز یقن   بول وار ایسه آنده بردفیقن
شهنامهسی کرچه داستاندر   باقی سوزلرینه نه داستاندر